

NORDMANNNSGRAN (*Abies nordmanniana*)**FRØPLANTAGE FP259, "Silkeborg Nordskov"**

STED: Silkeborg Nordskov, afd. 77, Silkeborg Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klonfrøplantage, 3,2 ha

ANLAGT: 1993-95

EJER: Statsskovenes Planteavlstation og Silkeborg Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Afkommet fra frøplantagen er særlig egnet til juletræsproduktion. Afkommet fra frøplantagen er i 2006 forbedret i forhold til udgangsmaterialet som følge af særplukning af den bedste andel af klonerne. Afkommet kan anvendes på lokaliteter, hvor Borshomi materiale normalt anvendes.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingerne af materialets egenskaber er baseret på afkomsforsøg. Efterhånden som frøplantagen bliver genetisk tyndet – eller hvis frøet indsamles som særplukning (se bagsiden) vil afkommet blive yderligere forbedret med hensyn til juletræsegnethed.

Juletræer: Afkommet fra frøplantagen forventes i 2006, hvor der foretages særplukning, at være en smule forbedret (ca. 3%-point flere ON træer i klasse 6 eller bedre) i forhold til udgangsmaterialet. Når frøplantagen på et senere tidspunkt er genetisk tyndet forventes der en forbedring på 7-10% i forhold til udgangsmaterialet. Det betyder, at juletræsdyrkeren vil få et øget udbytte af ON juletræer på ca. 7-10% ved brug af frø fra frøplantagen.

Klippeudbytte: Ved det oprindelige plus-træudvalg blev der lagt vægt på træernes grenbygning og nålefylde. Det må derfor forventes, at klippekvaliteten er en smule forbedret i forhold til udgangsmaterialet. Men der vil i den genetiske tynding ikke blive lagt vægt på at forbedre klippekvaliteten yderligere.

FP259 „Silkeborg Nordskov“, juni 2006.

Vækst: Væksten forventes at være moderat, men dog lidt større end eksempelvis materiale fra Ambrolauri.

FRØFORSYNING:

Frøplantagen er i begyndende frøproduktionen. Der er høstet kommercielt første gang i 2006. Denne høst er gennemført som særplukning af de 75% bedste kloner i frøplantagen.

Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, tlf.: 49 19 02 14.

FRØKILDEN:

Oprindelse: Materialet formodes oprindeligt at stamme fra Borshomi området i Georgien. Det blev importeret omkring år 1900, og der blev anlagt en del almindelige produktionsbevoksninger. Af disse blev tre bevoksninger i Nordjylland senere kåret til frøavl til juletræsproduktion (F.525 i Uggerby samt F.526 og F.527 i Tversted (se frøkildebekrivelse A-10)).

Valg af plustræer: Der blev i alt valgt 94 plustræer til frøplantagen. Der blev valgt 26 træer i F.526 (Tversted), 52 træer i F.527 (Tversted) og 16 træer i Lilleheden (afkom af F.525, Uggerby). Udvalgskriterierne var sundhed og pyntegrøntkvalitet. Udvalget blev foretaget af Ulrik Bräuner ved Skov&Landskab i Lilleheden. Det øvrige udvalg blev foretaget af Planteavlsstationen i forbindelse med koglehøst. Her blev der over tre år markeret de mest sunde træer, og de med bedst grøntkvalitet.

Anlæg af frøplantagen: Kviste fra de 94 udvalgte plustræer (kloner) blev i 1993-1995 højpodet på en eksisterende nordmannsgran kultur i Silkeborg Nordskov.

Afkomsforsøg: Samtidig med anlæg af frøplantagen blev der indsamlet afkom (frø) fra plustræerne. Afkommene udplantedes i forsøg (afkomsforsøg), hvor det er muligt at sammenligne og vurdere afkommenes egenskaber. Dermed fås også en vurdering af de enkelte plustræers avlsværdier, d.v.s. deres evne til at producere gode afkom. Afkomsforsøgene er opgjort af Skov&Landskab i 2006.

Genetisk tynding eller særplukning: Resultaterne fra afkomsforsøgene bruges til at foretage en genetisk tynding i frøplantagen, d.v.s. at kloner med de dårligste avlsværdier bliver fjernet fra frøplantagen.

Som alternativ til en genetisk tynding kan frøindsamlingen gennemføres som en særplukning, d.v.s. at der kun plukkes frø fra de bedste kloner.

Frøplantagen FP259 vil inden det næste frøår blive genetisk tyndet for at opnå en genetisk forbedring af afkommet. Ved frøhøsten i 2006 er der som et alternativ gennemført en særplukning af de 75% bedste kloner, d.v.s. at der ikke høstes fra de 25% kloner, som har de dårligste avlsværdier.

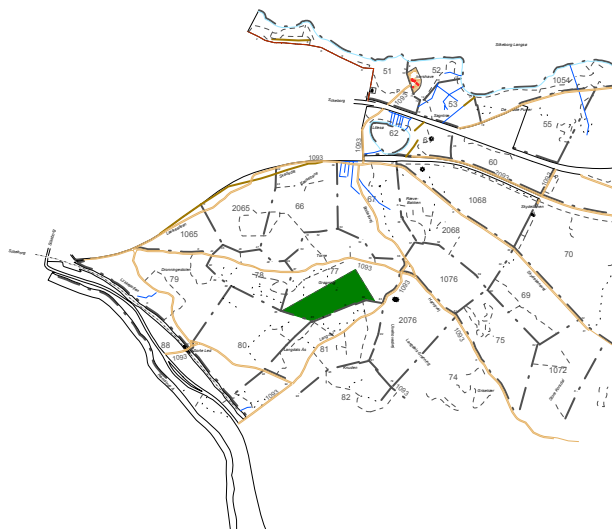
FLERE OPLYSNINGER:

Kontakt Statsskovenes Planteavlsstation eller Skov & Landskab.

Tversted og Lilleheden Klitplantager (●)

FP259 "Silkeborg Nordskov" (■)

Silkeborg Nordskov.

Koglesætning og -høst 2006.